

□ □ □ □ □ □ **Mărțișorul** este un mic obiect de podoabă legat de un șnur împletit dintr-un fir alb și unul roșu, care apare în tradiția [românilor](#) și a unor populații învecinate.

Femeile și fetele primesc mărțișoare și le poartă pe durata lunii

[martie](#)

, ca semn al sosirii

[primăverii](#)

▪

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Împreună cu mărțișorul se oferă adesea și flori timpurii de primăvară, cea mai reprezentativă fiind [ghiocelul](#).

□ □ **Mituri ale Mărțișorului**

□ □ **Voinicul care a eliberat Soarele**

Un mit povestește cum [Soarele](#) a coborât pe Pământ în chip de fată preafrumoasă. Dar un [zmeu](#) a furat-o și a închis-o în [palatul](#)

lui. Atunci păsările au încetat să cânte, copiii au uitat de joacă și veselie, și lumea întreagă a căzut în mâhnire. Văzând ce se întâmplă fără Soare, un tânăr curajos a pornit spre palatul zmeului să elibereze preafrumoasa fată. A căutat palatul un an încheiat, iar când l-a găsit, a chemat zmeul la luptă dreaptă. Tânărul a învins creatura și a eliberat fata. Aceasta s-a ridicat înapoi pe Cer și iarăși a luminat întregul pământ. A venit primăvara, oamenii și-au recăpătat veselia, dar tânărul luptător zăcea în palatul zmeului după luptele grele pe care le avuse. Sângele cald i s-a scurs pe zăpadă, până când l-a lăsat pe tânăr fără suflare. În locurile în care zăpada s-a topit, au răsărit ghiocelii — vestitori ai primăverii. Se zice că de atunci lumea cinstește memoria tânărului curajos legând cu o ață două flori: una albă, alta roșie. Culoarea roșie simbolizează dragostea către frumos și amintește de curajul tânărului, iar cea albă este a ghiocelului, prima floare a primăverii.

Lupta Primăverii cu larna

Conform unui [mit](#) care circulă în [Republica Moldova](#), în prima zi a lunii [martie](#), frumoasa [Pri](#)
[măvară](#)

a ieșit la marginea pădurii și a observat cum, într-o poiană, într-o tufă de

[porumbări](#)

, de sub

[zăpadă](#)

răsare un

[ghiocel](#)

. Ea a hotărât să-l ajute și a început a da la o parte zăpada și a rupe ramurile spinoase.

[larna](#)

, văzând aceasta, s-a înfuriat și a chemat vântul și gerul să distrugă floarea. Ghiocelul a înghețat imediat. Primăvara a acoperit apoi ghiocelul cu mâinile ei, dar s-a rănit la un deget din cauza măcăcinilor. Din deget s-a prelins o picătură de sânge fierbinte care, căzând peste floare, a făcut-o să reînvie. În acest fel, Primăvara a învins larna, iar culorile măștișorului simbolizează sângele ei roșu pe zăpada albă.

[3]

Istoric

Originile sărbătorii măștișorului nu sunt cunoscute exact, dar prezența sa atât [Români](#) cât și la [Bulgari](#)

(sub numele de

[Martenița](#)

) este considerată ca fiind datorată substratului comun

[Daco](#)

-
[Tracic](#)
, anterior
[romanizării](#)
la primii și
[slavizării](#)
la ultimii, deși legendele populare îi dau alte origini, care, la Bulgari, sunt legate de
[întemeierea primului lor hanat](#)
la
[Dunăre](#)
, în anul
[681](#)
. Se mai consideră deasemenea că sărbătoarea mărțișorului a apărut pe vremea
[Imperiului Roman](#)
, când
[Anul Nou](#)
era sărbătorit în prima zi a primăverii, în luna lui
[Marte](#)
. Acesta nu era numai zeul războiului, ci și al fertilității și vegetației. Această dualitate este
remarcată în culorile mărțișorului, albul însemnând pace, iar roșu — război. Anul Nou a fost
sărbătorit pe 1 martie până la începutul
[secolului alXVIII-lea](#)
[\[4\]](#)
.

Cercetări arheologice efectuate în [România](#) , la [Schela Cladovei](#) , au scos la iveală [amulete](#)
asemănătoare cu mărțișorul datând de acum cca. 8 000 ani. Amuletele formate din pietricele
vopsite în alb și roșu erau purtate la

[gât](#)
. Documentar, mărțișorul a fost atestat pentru prima oară într-o lucrare de-a lui
[Iordache Golescu](#)
. Folcloristul
[Simion Florea Marian](#)
presupune că în
[Moldova](#)
și
[Bucovina](#)
mărțișorul era compus dintr-o monedă de aur sau de argint, prinsă cu ață albă-roșie, și era
purat de copii în jurul gâtului
[\[5\]](#)

. Fetele adolescente purtau și ele mărțișor la gât în primele 12 zile ale lui martie, pentru ca mai
apoi să îl prindă în păr și să-l păstreze până la sosirea primilor
[cocori](#)
și înflorirea arborilor. La acel moment, fetele își scoteau mărțișorul și-l atârnavă de creanga unui

copac, iar moneda o dădeau pe

[caș](#)

[\[6\]](#)

. Aceste „ritualuri” asigurau un an productiv.

În prezent

În prezent, măștișorul este purtat întreaga lună martie, după care este prins de ramurile unui pom fructifer. Se crede că aceasta va aduce belșug în casele oamenilor. Se zice că dacă cineva își pune o dorință în timp ce atârână măștișorul de pom, aceasta se va împlini numaidecât. La începutul lui aprilie, într-o mare parte a satelor României și Moldovei, pomii sunt împodobiți de măștișoare.

În Republica Moldova, în fiecare an are loc festivalul muzical „Măștișor”, care începe pe data de 1 martie și durează până la 10 martie. [\[3\]](#) În acest an, festivalul se află la ediția a 47-a.

În unele [județe ale României](#), măștișorul este purtat doar primele două săptămâni. În localitățile [transilvănene](#) măștișoarele sunt atârinate de uși, ferestre, de coarnele animalelor domestice, întrucât se consideră că astfel se pot speria duhurile rele. În [județul Bihor](#)

se crede că dacă oamenii se spală cu apa de ploaie căzută pe 1 martie, vor deveni mai frumoși și mai sănătoși. În

[Banat](#)

fetele se spală cu zăpadă pentru ca să fie iubite. Tot aici, fetele sunt cele care oferă măștișoare băieților (în mod tradițional măștișoarele sunt făcute de ele însele). În

[Dobrogea](#)

măștișoarele sunt purtate până la sosirea cocorilor, apoi aruncate în aer pentru ca fericirea să fie mare și înaripată. În zona Moldovei pe 1 martie se oferă măștișoare băieților de către fete, aceștia oferind la rândul lor fetelor măștișoare de 8 martie (o mică diferență față de restul țării).

Sărbătoarea măștișorului se poate întâlni în [zona Balcanilor](#) la [Aromâni](#) și [Megleno-Români](#), precum și la

[Bulgari](#)

care o numesc

[Martenița](#)

(

[Мартеница](#)

), și deasemenea în

[Macedonia](#)

și

[Albania](#)

.